

• OLUMSUZ GÖREV UYUŞMAZLIĞI

- 353 S. ASKERİ MAHKEMELER KURULUŞU VE YARGILAMA USULÜ K... [Madde 9]
- 353 S. ASKERİ MAHKEMELER KURULUŞU VE YARGILAMA USULÜ K... [Madde 17]
- 765 S. TÜRK CEZA KANUNU (MÜLGA) [Madde 258]
- 1632 S. ASKERİ CEZA KANUNU [Madde 91]
- 2247 S. UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAK... [Madde 14]

"İçtihat Metni"

O L A Y: Doğubayazıt 1. Mknz. P. Tug. 2. Mknz. P. Tb. 4. Mknz.P. Bl. Komutanlığı emrinde görevli sanık Mustafa Kemal Bircan'ın, izinde bulunduğu 28.7.2004 günü, diğer sivil kişi sanık Okhan Barış Bircan ile birlikte gittikleri düğünde, almış oldukları alkolün etkisiyle sevk ve idarelerinde bulunan aracı kalabalığın üzerine sürdükleri, kuru sıkı silah ile havaya ateş ederek halkta paniğe sebebiyet verdikleri, şikayet üzerine olay yerine gelen yakınan J. IV. Kad. Uz. Çvş. Mehmet Yılmaz ve komutasındaki jandarma ekibinin aldığı bilgi nedeniyle sanıkların evine giderek sanıkları karakola davet ettikleri, ancak sanıkların davete uymayarak sözlü ve fiziki mukavemette bulundukları, yakınana "seninle görüşeceğiz, bunun hesabını sorarız" diyerek tehdit ettikleri, yakınanın fiziki mukavemet sonucu beş gün iş ve güçten kalacak şekilde yaralandığı, böylece, sanıkların görevli memura mukavemet ve mütecaviz sarhoşluk suçlarını işledikleri ileri sürülerek, eylemlerine uyan 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 258/1, 572/1. maddeleri uyarınca cezalandırılmaları istemiyle Ulukışla Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 16.8.2004 gün ve E:2004/196, K:2004/118 sayılı iddianamesiyle kamu davası açılmıştır.

ULUKIŞLA ASLİYE CEZA MAHKEMESİ: 3.11.2004 gün ve E:2004/181,K:2004/143 sayıyla; öncelikle mütecaviz sarhoşluk suçundan açılan kamu davasının tefrikine, sanıklardan Mustafa Kemal Bircan asker kişi olduğundan yüklenen eylemin "üste fiilen taarruz etmek" suçunu oluşturduğu, diğer sivil kişi sanığın da bu suça katıldığı açıklanarak, sanıklardan Mustafa Kemal Bircan'ın 1632 sayılı Askeri Ceza Kanunu'nun 91. maddesi, diğer sanık Okhan Barış Bircan'ın 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 258/1. maddesi uyarınca yargılanmalarının askeri yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, temyiz edilmeyen karar kesinleşerek, dava dosyası, 12. Mekanize Piyade Tugay Komutanlığı Askeri Mahkemesine gönderilmiştir.

12. MEKANİZE PİYADE TUGAY KOMUTANLIĞI ASKERİ MAHKEMESİ: 22.11.2005 gün ve E:2005/759, K:2005/717 sayıyla; olayın oluş şekli ve gelişiminden sanığın üste fiilen taarruz kastının olmadığı, karakola gitmemek için sözlü ve fiili mukavemette bulundukları, eylemlerin Türk Ceza Kanunu'nun 258/1. maddesinde düzenlendiği, sanık Mustafa Kemal Bircan'ın da yargılama aşamasında terhis edildiği, 353 sayılı Yasa'nın 9 ve 17. maddeleri uyarınca sanıkların yargılama görevinin adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, kararın temyiz edilmeyerek kesinleşmesi üzerine, dava dosyası, 12. Mekanize Piyade Tugay Komutanlığı Askeri Savcılığı'na, Mahkememize gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümünün, Ahmet AKYALÇIN'ın Başkanlığında, Üyeler; Süleyman ÖZCAN, Hamdi Yaver AKTAN, Muvaffak TATAR, Recep SÖZEN, Tamer KORKMAZ, Nuri NECİPOĞLU'nun, katılımlarıyla yapılan 05.03.2007 günlü toplantısında;

I-İLK İNCELEME : Yapılan incelemede, usule ilişkin işlemlerde 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş Ve İşleyişi Hakkında Kanun'da belirtilen süre ve biçim yönünden bir eksiklik görülmediği, adli ve askeri yargı yerleri arasında Yasa'nın 14. maddesinde öngörüldüğü biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu anlaşıldığından, esasın incelenmesine oybirliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ :Raportör-Hakim G.Fatma BÜYÜKEREN'in, davanın çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Ayla SONGÖR'ün adli yargı, Askeri Yargıtay Başsavcısı Yardımcısı Birol DİNLER'in, davanın çözümünün adli yargı yerinin görev alanına girdiğine ilişkin yazılı ve sözlü açıklamaları dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu Ve Yargılama Usulü Kanunu'nun "Askeri Mahkemelerin Görevleri" başlığı altında düzenlenen İkinci Bölümünde yer alan "Genel Görev" başlıklı 9. maddesinde; "Askeri Mahkemeler Kanunlarda aksi yazılı olmadıkça asker kişilerin askeri olan suçları ile bunların asker kişiler aleyhine veya askeri mahallerde yahut askerlik hizmet ve görevleri ile ilgili olarak işledikleri suçlara ait davalara bakmakla görevlidirler" denilmektedir.

"Askeri suç" ise, öğretide ve uygulamada;

a) Unsurları ve cezalarının tamamı Askeri Ceza Kanunu'nda yazılı olan, başka bir anlatımla, Askeri Ceza Kanunu dışında hiçbir ceza yasası ile cezalandırılmayan suçlar,

b) Unsurları kısmen Askeri Ceza Kanunu'nda kısmen diğer ceza yasalarında gösterilen suçlar,

c) Türk Ceza Kanunu'na atıf suretiyle askeri suç haline dönüştürülen suçlar, olmak üzere üç grupta mütalaa edilmektedir.

Aynı Yasa'nın 13.10.1996 gün ve 22786 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4191 sayılı Yasa'yla değişik 17. maddesinde; "askeri mahkemelerde yargılanmayı gerektiren ilginin kesilmesi, daha önce işlenen suçlara ait davalara bu mahkemelerin bakma görevini değiştirmez. Ancak suçun askeri bir suç olmaması askeri bir suça bağlı bulunmaması ve sanık hakkında kamu davası açılmamış olması halinde askeri mahkemenin görevi sona erer" denilmekte iken, maddenin "... ve sanık hakkında kamu davası açılmamış olması ..." tümcesi Anayasa Mahkemesi'nin 11.3.2000 gün ve 23990 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1.7.1998 gün ve E:1996/74, K:1998/45 sayılı kararı ile iptal edilmiştir.

Buna göre, askeri mahkemelerde yargılanmayı gerektiren ilginin kesilmesi, daha önce işlenen suçlara ait davalara bu mahkemelerin bakma görevini değiştirmez. Ancak yüklenen suçun askeri bir suç olmaması, askeri bir suça bağlı bulunmaması halinde, askeri mahkemenin görevinin sona ereceği açıktır. İptal kararı nedeniyle, sanık hakkında kamu davasının açılmış olup olmamasının bir önemi bulunmamaktadır.

Olumsuz görev uyuşmazlığına konu kamu davasında görevsizlik kararı veren adli yargı yerince asker kişi sanığa yüklenen eylemin üste fiilen taarruz suçunu oluşturduğu gerekçesine yer verilmiş ise de, olay sırasında sanıkların Jandarma personeli olan yakınana, adli görevi sırasında, karakola gitmemek için mukavemet ettikleri, yüklenen eylemin görevli memura mukavemet suçundan ibaret olduğu anlaşılmıştır. Bu suçun da askeri suç olmadığı kuşkusuzdur.

Sanıklardan Mustafa Kemal Bircan'ın olay sırasında asker kişi olup, yargılama aşamasında terhis edildiği dosyadaki bilgi ve

belgelerden anlaşılmaktadır.

Açıklanan nedenlerle, yüklenen suçun askeri suç olmaması, askeri bir suça bağlı bulunmaması, asker kişi sanık Mustafa Kemal Bircan'ın yargılama aşamasında terhis edilmesiyle askeri mahkemede yargılanmasını gerektiren ilginin de kesilmiş olması nedeniyle, 353 sayılı Yasa'nın 4191 sayılı Yasa ile değişik 17. maddesi hükmü uyarınca, davanın adli yargı yerinde görülmesi ve Ulukışla Asliye Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılması gerekmektedir.

SONUÇ: Davanın çözümünde ADLİ YARGI yerinin görevli olduğuna, bu nedenle Ulukışla Asliye Ceza Mahkemesi'nin 3.11.2004 gün ve E:2004/181, K:2004/143 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 05.03.2007 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.